

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination**March/April – 2026 (As Per Syllabus Year-2018)****SIDDHANTAKAUMUDI SANJNA AND KARAKA PRAKARANA(CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સૂત્રો સમજાવો. (૧૪)
- Que-1 Explain any two of the following sutras. (14)
- ૧) આદિરન્યેન સહેતા
 - ૨) ડુકાલોડજ્ઞસ્વદીર્ઘપ્લુતઃ
 - ૩) મુખનાસિકાવચનોડનુનાસિકઃ
 - ૪) તુલ્યાસ્યપ્રયત્નં સવર્ણમ્
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સૂત્રો સમજાવો. (૧૪)
- Que-2 Explain clearly any two of the following sutras. (14)
- ૧) પ્રાતિપદિકાર્થલિઙ્ગપરિમાણવચનમાત્રે પ્રથમા
 - ૨) સાધકતમં કરણમ્
 - ૩) ક્રુધદ્રુહેર્ષ્યાડસૂયાર્થાનાં યં પ્રતિ કોપઃ
 - ૪) આધારોડધિકરણમ્
- પ્રશ્ન-૩ વર્ણોનાં ઉચ્ચારણસ્થાનોને આભ્યંતર-બાહ્ય પ્રયત્નો તેમજ અલ્પપ્રાણ-મહાપ્રાણ સાથે વિસ્તારથી વર્ણવો (૧૪)
- Que-3 Describe in detail the articulation points of the varnas, including internal and external efforts, as well as short and long breaths. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ પાણિનીય વ્યાકરણમાં માહેશ્વરસૂત્રોની ભૂમિકાનું નિરૂપણ વિસ્તારથી કરો.
- Que-3 Describe in detail the role of Maheshwara Sutras in Panini's grammar.
- પ્રશ્ન-૪ યતુર્થી વિભક્તિનાં પ્રયોગો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૧૪)
- Que-4 Explain with illustration the uses of Dative Case (યતુર્થી વિભક્તિ). (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ કારક વિભક્તિ અને ઉપપદ વિભક્તિ વચ્ચેનો ભેદ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- Que-4 Explain the difference between causal case (કારક વિભક્તિ) and adjunct Case (ઉપપદ વિભક્તિ) with an example.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેના વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)
- Que-5 Write short note on any two of the following. (14)
- ૧) મટ્ટોજીદીક્ષિતઃ
 - ૨) ઇત્સંજ્ઞા
 - ૩) અપાદાનકારકમ્
 - ૪) કર્મપ્રવચનીયઃ
